

Verslag eindpresentatie werkgroep Leefbaarheid 2.0 op 7 februari 2024 in de Swingel in Wijnjewoude

Voor de eindpresentatie van werkgroep Leefbaarheid was elke Wijnjewoudster uitgenodigd via een uitnodiging in de Bân, het dorpsblad van Wijnjewoude. Hierin werd ook aangekondigd dat men de rapportage op de dorpsite kon vinden. Daarnaast werden bijna 100 huishoudens die het dichtst bij de geplande locatie aan de Tolleane wonen, persoonlijk uitgenodigd via een bericht in de brievenbus. Dit betrof de straten buurtvereniging Klein Groningen (geheel), Weinterp (tot de N381) en de Draai, (tot de N381).

De presentatie werd bezocht door ongeveer 40 belangstellenden, waarvan ongeveer 15 mensen die ook op het huisadres een uitnodiging ontvangen hadden. Naast Wijnjewoudsters waren er meerdere mensen van de gemeente en de journalist van de Sa!

Arjen Bosch opende vergadering en heette iedereen hartelijk welkom. Hij stelde voor om voor de pauze de presentatie van een half uur te houden en daarna alle tijd te nemen voor de vragen. De presentatie is te vinden op www.wijnjewoude.net/groengas.

In de pauze kreeg men de gelegenheid om vragen in te dienen door het invullen van een post-it op de tafel. De vragen werden gegroepeerd en na de pauze beantwoord. Daarnaast was er ruimte om aanvullende vragen te stellen.

De volgende vragen kwamen aan bod:

Opmerking: De mestvergister in Koudum staat achter in het land. Die situatie is niet te vergelijken met de situatie in Wijnjewoude, op meerdere vlakken niet en ook niet met betrekking tot geur.

Tijdens de veldexcursie heeft iedereen kunnen vaststellen dat op het terrein dat er nauwelijks geur van de installatie of het digistaat afkomt. Het onderzoek bevestigt deze bevindingen.

Erik van den Branden van Colsen geeft een toelichting over geur. Het rapport van de geur is opgesteld door een van Colsen onafhankelijk adviesbureau. Er zijn geurnormen. Als de geuruitstoot onder de normen blijft, is er volgens beleid geen sprake van overlast. In het ontwerp van de vergister van Wijnjewoude blijft de geur onder de normen. Je ruikt het niet, dus er is geen overlast.

Is er ook gekeken hoeveel geurbelasting er nu is? Nee dat is niet gedaan, maar de verwachting is dat bij de boeren die meedoen de geur als gevolg van bemesting minder wordt.

In het rapport wordt gesproken over een mestzak? Hoe zit dat precies. Er is wat verwarring waar dit precies over gaat. Eric van den Branden en de vragensteller stemmen dit nadien even samen af. Er wordt bij de vergister op de RWZI geen mestzak geplaatst.

Hoeveel vrachtwagens gaan er door het dorpscentrum van Wijnjewoude? En brengen en halen ze tegelijk het digistaat mee retour?

's Ochtends begint de auto bij de vergister en start met laden van het digistaat. Vervolgens brengt en haalt de auto maximaal 10 vrachten heen en weer. Er komen ongeveer 20 ritten per dag, waarvan ongeveer 8 door het centrum van het dorp, 6 via Weinterp en 6 via Opperhaudmare.

Laden en lossen duurt ongeveer een half uur. Daarbij komt lucht vrij. De lucht wordt opgevangen en via een biobed gereinigd. Bij het overpompen wordt geluid geproduceerd. De vrachtauto draait dan stationair. Dit is het geluidsrapport meegenomen en blijft onder de norm. Er is getoetst aan de strengste norm, die voor het landelijk gebied geldt. Er wordt gerekend met het geluidsniveau bij de gevel van de woningen.

Wordt een vrachtauto daar ook schoon gemaakt? Nee, er wordt niet schoongemaakt tussen door. De hitte in de vergister zorgt voor hygiëne.

Geluid kan pas worden gemeten als de installatie gebouwd is, is altijd gezegd, hoe kan het dan dat er nu een rapport ligt? De metingen in het rapport zijn gebaseerd op installaties die al in gebruik zijn. Van alle apparatuur die wordt geplaatst is bekend hoeveel geluid zij produceren. Er is gekozen voor de nieuwste techniek met het minste geluid. Na de bouw zal getoetst worden of in de praktijk daadwerkelijk aan de norm wordt voldaan. Als in de praktijk niet aan de norm wordt voldaan moet de installatie of de exploitatie worden aangepast, zodat wel aan de norm wordt voldaan.

Wordt voor de inpassing hetzelfde groen gebruikt als voor het zonnepark? Hier staan nu kleine boompjes omheen. Nee er kunnen grotere bomen komen als gewenst. Het is de bedoeling dat dit in overleg met de aanwonenden te ontwerpen. Dit wordt georganiseerd door WEN. Dit was ook zo bij de zonneweide, maar er was weinig belangstelling van aanwonenden om mee te denken.

Hoe gaat het er in de toekomst? Ervaring van de vragensteller is dat een industriële activiteit vaak op termijn uitgebreid wordt. Doel is om 1 miljoen kuub groen gas te produceren. Er zijn geen plannen om uit te breiden. Arjen beveelt aan hier afspraken over vast te leggen in een privaatsrechtelijke overeenkomst, zoals ook aanbevolen in het eindrapport.

Waarom is gekozen voor de locatie aan de Tolleane? Alle mogelijkheden zijn onderzocht en dat is in de vorige bijeenkomst uitgebreid toegelicht. Als het gaat om centrale vergisting heeft alleen de Tolleane een bestemming waarop realisatie mogelijk is.

Waarom is er geen onderzoek gedaan naar waardevermindering onroerend goed? Omdat er geen sprake is van overlast is, is het aannemelijk dat er geen effect is op onroerend goed en heeft onderzoek weinig zin. De werkgroep heeft dus geen onderzoek naar de waarde op onroerend goed gedaan.

Er was onlangs tv-programma de Hofbar te zien, waarin mestvergisting niet in een positief daglicht kwam te staan, omdat het geen bijdrage levert aan de vermindering van de veestapel. Waar zijn wij dan mee bezig? Harm licht toe; Het bezwaar in de Hofbar was dat vergisting niet helpt om de veestapel te verkleinen. Dat klopt. Wel is groen gas nodig voor energietransitie. In het programma werd gezegd dat er altijd grijs gas nodig is om groen gas op te wekken, maar dat is niet waar. De mestvergister in Wijnjewoude gebruikt geen gas, maar groene stroom. Dat is alleen nodig om het vergistingsproces te starten en gaat om een kleine hoeveelheid energie.

Waar komt de opbrengst van het groene gas terecht? Het dorp deelt mee in de revenuen van de vergister. WEN is er voor het dorp. Het groene gas wordt geleverd aan het net. Er zijn nu nog geen contracten afgesloten. Wens is om voor een zo lang mogelijke termijn een contract af te sluiten, mogelijk voor 5 jaar of langer.

Is het een optie dat de aanwonenden meer meedelen in de opbrengsten dan andere wijnjewoudsters? Op dit moment ziet WEN daar geen aanleiding toe.

Duidelijk is dat niet iedereen blij is met de plannen. Er volgt een formeel vergunningstraject. Als men daar iets in wil brengen dan is men daarin vrij. Bij de afsluiting van de bijeenkomst benoemt Arjen dat de werkgroep blij is met de opstelling van WEN die bereid is het ontwerp van de vergister op diverse punten aan te passen om overlast te voorkomen. WEN gaat daarin veel verder dan wettelijk is voorgeschreven. Daarnaast benadrukt Arjen gebruikt te maken van de privaatrechtelijke overeenkomst, mee te denken in de uitwerking van verkeer en toe te zien op de daadwerkelijke realisatie van de genoemde normen in de praktijk.

Na de verslaglegging van bijeenkomst zal het eindrapport officieel aan de gemeente aangeboden worden en rond de werkgroep haar taak af.

Arjen dankt iedereen voor de aandacht en sluit om 21.15 uur sluit de vergadering.